

**Pet pastirjev
v Bostonu je tajnih
komunistov**

Tako je izjavil znani Herbert A. Philbrick senatnemu odboru za notranjo varnost.

WASHINGTON. — Bivši kontrašpion v komunistični partiji je povedal senatnemu odboru za notranjo varnost, da je v Bostonu najmanj pet protestantovskih pastirjev, ki jih osebno pozna, ki so zakrknjeni in disciplinirani člani komunistične partije. Ta priča je znani Herbert A. Philbrick, ki je prebil devet let svojega življenja kot komunist, toda v resnici je bil ves ta čas podtalni agent FBI ustanove, kateri je dajal račun o vseh dejanjih in nehanjih komunistične partije v Bostonu.

Kot kristjan je bil zaprepaščen, ko je ugotovil, da je bilo v Bostonu sedem ali osem zakrknjenih in discipliniranih komunistov, ki so bili hkrati pastirji raznih cerkvenih kongregacij. V kolikor je njemu znano, so bili ti ljudje komunisti že prej, preden so postali pastirji. Od teh osmih jih je nekaj izginilo, toda pet pa jih je še vedno v Bostonu, kjer izvršujejo svoj pastorski poklic.

Slovenska pisarna
6116 Glass Ave., Cleveland, O
Telefon: EX 1-9717

KONCERT "Konotana" bo v nedeljo popoldne ob 3:30 v veliki dvorani SND na St. Clairju. Pridimo vsi in napolnimo dvorano. Vstopnice se dobe tudi v naši pisarni.

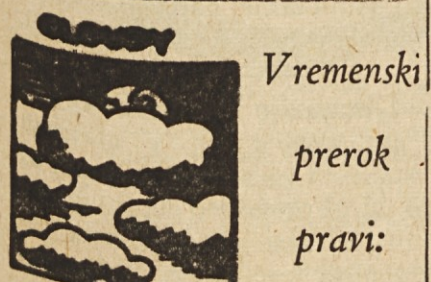
ŠOLA (Slovenska sobotna). Poleg že objavljenih nalog naj se vse skupine pripravijo za kratko tekmo v branju. Prevzvišeni so napovedali obisk šole, če se do sobote vrnejo v Cleveland. MOLITVENIKI "Večno življenje" se spet dobe. Dve izdela: vi: z rdečo obrezo \$2, usnje in zlata obreza \$3. Po pošti dodati poštino.

Stavkarji spet na delu
CINCINNATI, O. — Električarski delavci, pripadajoči AFL, so se vrnili po mesec dni trajajočem štrajku spet na delo v Crosley Avco tovarno. Dobili so 8-centno zvišanje mezde na uro.

Darilo Eisenhowerju
WASHINGTON. — Dr. Konrad Adenauer, nemški kancler, je poklonil predsedniku Eisenhowerju krasno religiozno sliko iz 16. stoletja, ki predstavlja klanjanje sv. Treh kraljev.

Prometna nesreča; dva ubita
FREMONT, O. — Včeraj sta bila ubita John Harvilla in W. Denham, ko sta se s svojim avtom zaletela v vozilo za prevajanje avtomobilov.

Če se zgodi nesreča, vam ne more nihče pomagati, če se niste držali prometnih predpisov.

Vremenski
prerok
pravi:

Dopoldne deloma oblačno, popoldne in ponoči rosenje dežja.

**ZDRUŽITEV
AFL IN CIO
NA VIDIKU**

Odbor šestih članov bo podvzel prve korake v smeri združitve obeh delavskih organizacij.

WASHINGTON. — AFL in CIO sta v torko imenovali odbor šestih članov, ki naj se pogaja o tako imenovanem "no-raid" sporazumu, ki bi bil prvi korak v smeri združenja obeh velikih delavskih organizacij. "No-raid" pomeni konec prakse, ko si je ena unija prizadevala spodriniti drugo unijo kot del. predstavnic, kar je bila doslej glavna ovira dolgo zaželjene združitve.

"Prizadevanja in viri delavskega gibanja morajo biti izrabljani za organiziranje neorganiziranih, ne za rušenje že ustaljenih odnosov z delodajalci", sta izjavila časnika George Meany, predsednik AFL, in Walter Reuther, predsednik CIO.

Časnikarji so nato vprašali o ba predsednika delavskih organizacij, katere unije izpodirivajo pri tem druge unije. Predsednik sta se nasmešila in odgovorila, da vesta, da se to dogaja in da se mora to končati.

Molotov pri Fincih

MOSKVA. — Sovjetska ministra Molotov in Mikojan sta se na Veliko nedeljo udeležila recepcije na finskem poslanstvu, ki je praznovalo petletnico prijateljske pogodbe med Finsko in Sovjetsko zvezo.

Samomor očeta 6 otrok

FLOYD PHILLIPS, 37 let star, oče šestih otrok v Berea, je umrl v bolnišnici za rano, katero si je po vsej priliki sam prizadejal.

**Iz Londona v Tokio
v 36 urah**

TOKIO. — Semkaj je priletelo v nedeljo angleško jet letalo za prevažanje potnikov, ki je potrebovalo iz Londona do Tokia 36 ur.

**Čangkajšek je sprejel
amer. poslanika**

TAIPEH, Formosa. — Ameriški poslanik na Formosi Karl Rankin je predložil svoje poveljnice generalisimu Čangkajšeku.

**Zbornica Zdr. narodov
je odobrila novega
generalnega tajnika**

Značilen poslovljni govor odhajajočega g. n. tajnika Trygve Lie-a.

ZDRUŽENI NARODI, N. Y. — Zbornica Zdr. narodov je v torko dokončno odobrila imenovanje Šveda Dag Hammarskjolda za novega generalnega tajnika Zdr. narodov. Švedski diplomat bo nasledil Norvežana Trygve Lie-a, ki je bil sedem vzburanih let generalni tajnik te organizacije.

V svojem poslovljnem govoru se je Trygve Lie obrnil naravnost proti sovjetskemu delegatu Višinskemu in dejal:

"Če sem delal napake, upam, da mi jih boste oprstili, kakor jih prav gotovo jaz oproščam vam."

Višinski je izjavil v svojem govoru, da je bila Liejeva ostavka "žal dokaj zakasnjena"; izrazil je svoje zadovoljstvo nad potrditvijo novega generalnega tajnika, kateremu je obljubil podporo in sodelovanje Sovjetske zveze.

**Strožje poslave glede
prodaje konjskega
mesa v Ohio**

Nove naredbe zahtevajo strožje kazni za kršilce zakonov pri prodaji konjskega mesa.

COLUMBUS. — V ponedeljek je zbornica poslancev izglasovala stroge kazni za nepostavno prodajanje konjskega mesa za človeško uživanje.

Nova postavbo bo, ko bo odobrena, zvišala kazen za nepostavno prodajanje konjskega mesa od \$500 globe in 100 dni zapora na \$1,000 globe in 15 mesecev zapora.

Dalje bo zahtevala od mesnic in restavracij, ki prodajajo oziroma servirajo konjsko meso, da bodo morale imeti vidne napise: "Tukaj se prodaja konjsko meso", ali "Tukaj se servira konjsko meso". Poleg tega zahteva postava, da mora biti konjsko meso v ledenicah in hladilnikih oddeljeno od drugega mesa.

**Smrtna obsodba
morilca žene**

BALTIMORE, Md. — Dne 7. aprila je bil obsojen na smrt na vešalih Edward Grammer, ki je umoril svojo ženo.

Novi grobovi

Mary Hozjan
Včeraj (sreda) zjutraj je po daljši bolezni umrla prekmursko-slovenska rojakinja Mary Hozjan. Poznali so jo zlasti z imenom Mary Pakšova. Dočkala je starost 67 let. Rojena je bila v Polani v Prekmurju. Pokojna zapušča hčerko Gizelo Nekič, dve sestre (Geta in Bara) v Clevelandu ter sestro Ano v Prekmurju. Zapušča tudi celo vrsto sodnikov, ki jim je bila pokojna teta. Pokojnica leži na mrtvaškem odru v pogrebem zavodu Golub na Superior in E. 47. Pogreb bo v soboto ob 9 v cerkvi sv. Pavla na E. 40. — Danes zvečer ob 8 se z molitvijo poslovijo od pokojnice člani društva Sv. Štefana (KSKJ) in članice Društva Marije 7 žalosti. N. v m. p.

Frank Budic
V Warrensville bolnišnici, kjer je bil štiri leta, je ponoči umrl Frank Budic, ki je prej stanoval na 1315 E. 53. St. Doma je bil blizu hrvatske meje. Zapušča ženo Uršulo, roj. Čuk, in sledeče otroke: Frank Jr., Josephine Papes, Angela Budic, Mollie Birk, Albert Budic in Helen Candon ter 12 vnukov. Bil je član društva Slovenec št. 1 SDZ. Pogreb bo iz Grdinovega pogrebnega zavoda na E. 62. St. v soboto zjutraj ob 10:45, v cerkev sv. Vida ob 11 in od tam na pokopališče.

**Slovo ameriških
urednikov od Moskve**

MOSKVA. — Dne 7. aprila so se ameriški uredniki, ki so bili dober teden na obisku v Moskvi, poslovili od prestolnice svetovnega komunizma.

Ameriški časnikarji so se sklanjali skozi okna svojega vlaka ter mahali v pozdrav skupini sovjetskih in ameriških uradnikov, ki so jih prišli spremit na postajo. Na potu domov se bodo časnikarji ustavili v Varšavi.

Ameriški uredniki so enoglasno vzklicali "Do svidanja!" Na kolodvoru so bili poleg ostalih tudi vsi ameriški poročevalci s svojimi ženami, ki so se prišli posloviti od svojih tovarišev. Poleg teh je bilo tudi nekaj sovjetskih časnikarjev.

**Madžarska beguna
ustreljena**

DUNAJ. — Ameriški armadni radijski sistem je naznanil, da sta bila v tednu pred Veliko nočjo ustreljena na begu v Avstrijo Gabor Freud, uslužbenec pri poslaništvu države Izrael v Budimpešti, in njegova osemletna hčerka. Njegova žena in 4-letni sinček pa sta bila nevarno ranjena.

**DELEGAT SOVJETSKE ZVEZE
APELIRA NA ZDR. DRŽAVE**

Z umirjenimi in rahlimi besedami je vljudni Zorin apeliral na Ameriko, naj opusti svojo zahtevo po nepristranski preiskavi sovjetskih obtožb o bakteriološki vojni v Koreji.

ZDRUŽENI NARODI, N. Y. — Predstavnik Sovjetske zveze je v torko v enem svojih najmilejših govorov pred Zdr. narodi apeliral na Združene države, naj opuste svojo zahtevo po nepristranski preiskavi komunistične obdolžbe, da vodijo Združene države v Koreji bakteriološko vojno.

Sovjetski delegat Valerijan Zorin je povedal političnemu odboru Zdr. narodov, da Moskva ne bo več tirala svojih obdolžb, če bodo Združene države ratificirale ženevski protokol iz leta 1925, ki preprečuje bakteriološko bojevanje.

Ambasador Ernest A. Gross, ameriški delegat, zahteva že vse od lanskega junija preiskavo nepristranske komisije, ki naj doloži, koliko je resnice na obdolžbah, da vodijo Združene države bakteriološko vojno v Koreji.

Zapadni diplomati so izrazili svoje veliko začudenje nad rahlostjo Zorinovega govora. Toda takoj so opozorili, da je iz njegovih besed pronicala prav za prav misel, naj bi Združene države priznale, da so vodile tako vojno, in obljubile, da je ne bodo več v bodoče. Dostavili so tudi, da ni niti misli na to, da bi Združene države priznale nekaj, kar bi utegnile vreči senco na njihovo nekrivdo z ozirom na te obdolžbe.

Zorin je dalje rekel, da je sovjetska delegacija vzela v poštev "celotno atmosfero", v kateri je bilo to vprašanje razpravljano, in da nima nikakega namena še poslabšati položaja.

ZDR NARODI, N. Y. — Združene države so izjavile pred zbornico Zdr. narodov, da je zaznamovati napredek pri pogajanjih v Panmunjomu in da "upajo, da bo posledica teh pogajanj premirje." Glavni ameriški delegat Henry Cabot Lodge Jr. je rekel, da je bil pooblaščen podati to izjavo.

WASHINGTON. — Predsednik Eisenhower je izjavil, da bodo čete Združenih držav ostale v Koreji tudi potem, ko bo bojevanje tam končano.

"Naši vojaki in vojniki naših zavezničev bodo morali še dokaj časa ostati tam," je rekel pred-

**Profesor v New Yorku
umiril vso rodbino
in sebe**

Zadavil je ženo in svoja dva otroka, sebi pa z nožem končal življenje.

NEW YORK. — V njihovem stanovanju so našli mrtvega nekoga newyorškega univerzitetnega profesorja, njegovo ženo in njuna dva otroka. Policija je izjavila, da je 52-letni profesor H. A. Connor zadavil najprej svojo ženo in svoja dva otroka, potem si pa z nožem končal življenje.

Profesor Connor, ki je bil sicer zelo miren mož, je poučeval trgovino v N. Y. U. School of Commerce. Bil je zelo nervozen in zadnje čase pod oskrbo psihiatrov.

Njegovo ženo so našli mrtvo pod posteljo v spalnici. Njun sin, 11-letni John, je ležal na tleh v svoji spalnici z zadrgnjeno ovratnico okoli vratu, 13-letna hčerka Jane pa je ležala na tleh v svoji spalnici. Profesor je ležal mrtev v kuhinji s prezezanim vratom in z ranami na zapestju.

**Komunisti pravijo,
da bodo vrnili samo
600 vojnih ujetnikov**

Zavezniki pa so izjavili, da so pripravljeni vrniti 5,100 korejskih in 700 kitajskih komunistov.

MUNSAN, Koreja. — Komunisti so včeraj izjavili, da bodo izmenjali oz. vrnili 600 bolnih in ranjenih vojnih ujetnikov, med temi 150 ljudi, ki niso Korejci.

Podadmiral John C. Daniel je izjavil, da je to število sili nizko v primeri s skupnim številom ujetnikov, ki se nahajajo pri komunistih. Rekel je, da nameravajo zavezniki vrniti 5,100 korejskih in 700 kitajskih komunistov.

Komunisti pravijo, da imajo v ujetništvu 3,198 Amerikancev, 1000 drugih vojakov Združenih narodov in okoli 9,000 Južnokorejcev.

Zavezniški delegatje so se vrnili včeraj v Panmunjom s prizadevanjem, da doženo, koliko ranjenih in bolnih ujetnikov bi komunisti izpustili na prostovoljni osnovi in kdaj bi se izmenjavanje lahko pričelo. Tozadevna seja je trajala 42 minut.

Komunisti so izjavili, da utegnejo predložiti od svoje strani nadaljne točke, ki bodo verjetno zavleklo pogajanja.

Za kralje ni nikdar slabo

CANNES, Francija. — Semkaj je prispel bivši egiptski kralj Farouk, ki si bo v tukajšnjem letovišču ogledal natečaje lepotic. Najel si je v hotelu suite treh sob, za katere plača po \$580 na dan.

**Razne drobne novice
iz Clevelanda in
te okolice**

Druga obletnica — V soboto ob 7:45 bo v cerkvi sv. Vida sv. maša za pokojnega Franka Kos v spomin 2. obletnice njegove smrti.

Seja — Podružnica št. 3 Slov. moške zveze ima v nedeljo 12. aprila ob dveh popoldne sejo v Slov. domu na Holmes Ave.

Pozdravi iz Jeruzalema — Naš zastopnik Jože Grdina, ki je pred Veliko nočjo odpotoval na Jutrovo, pošilja svojim prijateljem in znancem, posebno našim ročnikom Ameriške Domovine, pozdrave iz Jeruzalema, kjer se je veliki teden udeleževal verskih obredov in pobožnosti.

Vlomilci — Mrs. Otelia Skoda, 69 let stara vdova, je obvestila policijo, da so v njeno stanovanje v nedeljo ponoči udri vlomilci in ji odnesli \$330. Vlomilci so bili še v hiši, ko se je vrnila. Na njeno vpitje je prihitel njen sin, nkar so zločinci pobegnili skozi stranska vrata. Mrs. Skoda živi skupaj s svojo hčerjo Mrs. Mary Stermac. Denar je imela pripravljen, da bi si kupila plašč in plačala svoje davke.

Prva obletnica — V ponedeljek 13. aprila ob 8:15 bo v cerkvi Marije Vnebovzete na Holmes Ave., sv. maša za pokojnega Andrew Werlich, v spomin prve obletnice njegove smrti.

Izvrstne žimnice — Pri Norwood Appliance & Furniture, 6202 St. Clair Ave., imajo v zalogi izvrstne žimnice. Odprto tudi zvečer. Več v oglasnem delu lista.

Letne seje so se udeležili — Letne seje "Federal Home Loan Bank", ki je bila 8. aprila v Cincinnati, so se udeležili tudi Paul J. Schneller, izvrš. predsednik in tajnik, dr. F. J. Kern, podpredsednik, in J. T. Bergeon, odvetnik St. Clair Savings and Loan.

Hčerka je — Mr. in Mrs. Joe Ule na Arms Ave., Euclid, O. sva dobila na Svetno nedeljo hčerko, ki je tretji otrok v družini. S tem so spet postali stari starši Mrs. Rosie Ule in Mr. in Mrs. Milavec na Nauman Ave. — Čestitke.

NAJNOVEJŠE VESTI

MUNSAN, Koreja. — Zavezniki in komunisti so danes izjavili, da so jutri pripravljeni podpisati predmirovni sporazum za izmenjavo bolnih in ranjenih vojnih ujetnikov. Komunisti so obljubili izročiti 600 vojnih ujetnikov, med katerimi bo manj kot 125 Amerikancev. Zavezniki pravijo, da bodo izročili komunistom 5,100 vojnih ujetnikov.

LONDON. — V temnem predoru pod zemljo sta snoči trčila skupaj dva vlaka podzemeljske železnice, pri čemer je izgubilo življenje osem ljudi. Neoficielno poročilo naznanja, da je bilo mrtvih 25 oseb.

WASHINGTON. — Senatni bančni odbor je snoči odglasoval, da se podaljšajo vladne kontrole najemnin in stanarin do 1. oktobra in da se za predsedniku Eisenhowerju polnomoč, da zamrzne cene, mezde in stanarine za 90 dni v vojni krizi.

**Neprijetna vprašanja za
Titovega življenjepisca**

V NAŠEM LISTU smo že na kratko poročali, da je Randolph Churchill, sin angleškega ministrskega predsednika Winston Churchill, ki je med vojno, leta 1944 zastopal svojega očeta v Titovem glavnem stanu, ocenil Titov življenjepis, ki je pred nedavnim izšel tudi v angleščini v Londonu.

V oceni, ki je izšla v londonskem listu "Daily Telegraph", se pa Churchill mlajši ni obregnil samo ob zlagano trditve, češ da so komunisti organizirali prevrat, s katerim se je Jugoslavija 27. marca 1941 postavila proti Nemčiji, temveč obenem tudi navajala, kako odkritosrčno priznava na nekem drugem mestu v isti knjigi jugoslovanski komunistični življenjepisec, da so komunisti začeli svoj odpor šele

22. junija, ko je bila napadena "sveta Rusija". Razumljivo je, da dve tako nasprotni trditvi ne gresta skupaj. Randolph Churchill pravi, da je knjiga polna podobnih nesoglasij in jih nekaj tudi navaja. V knjigi se na nekem mestu očita bivšemu ministr. predsedniku Stojadinoviču, da je leta 1937 sklenil "pakt večnega prijateljstva" z bolgarskim kraljem Borisom. Malo dalje pa lahko beremo Titove besede, s katerimi se hvali, da se je zavzemal za prijateljstvo z Bolgarijo "pred, med in po" drugi svetovni vojni, in to "vključ napol fevdalni vladavini in monarhijam". Seveda ni nikjer razloženo, zakaj je za druge greh, kar je za komuniste odlika!

Dedijer tudi močno pretirava "terorizem princa Pavla". Po sebnom pade to v oči, ko obenem lahko beremo, "da je bila beograjska univerza že dolgo znana po svoji svobodi mišljenja, in to posebno med obema vojnama" (ali terorizem tega ni prepričil?), in da je "beograjski dnevniki Politika celo prvo leto španske državljanske vojne kljub strogi cenzuri, ki jo je uvedel Stojadinovičev režim, zagovarjali komuniste". — "Kaj nenavadna cenzura", — dodaja Randolph Churchill. — "Tito seveda ne pove, če je njegova cenzura strožja ali prizanesljivejša od predvojnega."

To bi bilo res popolnoma odveč! Pristransko prikazuje Titov življenjepisec tudi hrvatskega voditelja Mačka in njegovo vlo-

go. Tako se na primer sklicuje na Cianoove spomine, iz katerih naj bi izhajalo, da je dr. Maček prosil Italijane za denarno pomoč za prevratniško delo v bivši Jugoslaviji, mikler pa ne omenja, da dokazujejo Cianoovi spomini prav nasprotno; — Ciano namreč pravi, da so Italijani ponudili dr. Mačku pomoč, a jo je ta odločno odklonil.

Na takih in podobnih resnicah, majavih in šepavih nogah stojita Titov, ne za zgodovino, temveč za politično propagando med bralci napetih romanov napisan Titov življenjepis, delo novodobnega "dvornega kronista" Vladimirja Dedijerja.

Vsekako pa knjiga še čaka na odgovor in pojasnilo, ki bo temeljito razgalilo vso njeno umetno montažo.

AMERIŠKA DOMOVINA

6117 St. Clair Ave. HEnderson 1-0628 Cleveland 3, Ohio

Published daily except Saturdays, Sundays and Holidays

General Manager and Editor: Mary Debevec

NAROČNINA

Za Zed. države \$10.00 na leto; za pol leta \$6.00; za četrt leta \$4.00.

Za Kanado in sploh za dežele izven Zed. držav \$12.00 na leto. Za pol leta \$7.00, za 3 mesece \$4.00.

SUBSCRIPTION RATES

United States \$10.00 per year; \$6.00 for 6 months; \$4.00 for 3 months.

Canada and all other countries outside United States \$12.00 per year; \$7 for 6 months; \$4 for 3 months.

Entered as second class matter January 6th, 1908 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the act of March 3rd, 1879.

83 No. 70 Thurs., April 9, 1953

“Zločini se nadaljujejo”

Slovensko “napredno” časopisje je pred časom objavilo dolgo pismo predsednika Slovenske izseljeniške matice v Ljubljani Toneta Seliškarja pod naslovom “Zakaj slovenskih pevcev ni v Ameriko.” O tej stvari smo že zdavnaj povedali svoje mnenje in nismo imeli namena o njej še kaj pisati, je pa v tem pismu nekaj trditev, na katere je treba odgovoriti.

Kdo je gostovanje slovenskega okteta v Ameriki sprožil in kdo pripravljaj, je slovenski javnosti v Ameriki dobro znano. Prav tako ni nobena skrivnost, kaka izključna misel na “kulturne stike med domovino in izseljenim slovenstvom” je vodila SANS in Slov. izseljeniško matico v Ljubljani, ko sta to gostovanje zamislili in vodili. Če bi imel kdo o nepripravnosti “Centralnega odbora” še kake dvome, naj samo prebere imena njegovih članov, pa si bo takoj popolnoma na jasnem.

V uvodniku z dne 30. januarja letos smo na osnovi pisanja “naprednega” slovenskega časopisja v Ameriki pokazali slovenski ameriški javnosti, kaj se za “kulturno nepripravnostjo” skriva.

Vsak pošten časopis si šteje za svojo prvo nalogo, da pove svojim bralcem resnico. “Ameriška Domovina” se tega načela dosledno drži. In prav to je tisto, kar naše nasprotnike jezi in jih spravlja v obup. V tej jezi pa nato povedo tudi kaj, kar bi sicer gotovo zatajili. To se je tokrat zgodilo tudi dičnemu Tonetu Seliškarju.

“Zločini se nadaljujejo. Ti zločini so v ozki povezavi z oktetovo turnejo po USA...” stoji zapisano v omenjenem Seliškarjevem pismu. Mož se hudo jezi na nas, ker smo vso reč prikazali v odkriti luči in razkrili njeno ozadje. Ta njegova jeza nas ni prav nič iznenadila, saj je popolnoma razumljiva. Kdo bi se ne jezil? Zamislili si vso reč tako lepo in prepričljivo svoje ovčice o “izključnosti splošno narodne kulturne pomembnosti” svojega načrta, pa pride nekdo in razkrije vso lažnjivost tvojega pripovedovanja in to celo s tvojimi lastnimi besedami! Prijetno tole res ne more biti.

Zato se je Tone hudo razjezil in nas začel zmerjati z ovaduh. Pri tem je pa pozabil, da živimo mi v Ameriki, kjer obstojajo svoboda in neodvisna sodišča, kjer si lahko vsakdo poišče svojo pravico. V Jugoslaviji je stvar seveda drugačna. Tam je dovolj, da nekdo samo namigne, da si nasprotnik komunizma in Titove vlade, pa te zgrabi UDV in hajd v keho ali pa na prisilno delo, kjer te bodo “poučili,” o pravičnosti Titovega komunizma in o tem, kako se mora v ljudski demokraciji vesti. Tu je bistremu Tonetu spodrknilo. Ameriška svoboda je čisto nekaj drugega kot Titova. Tone bi moral to dobro vedeti, ko je vendar užival tudi nekaj mesecev ameriško gostoljubje. **Ovadbje so doma le v deželah diktature, pa naj bo to že črna, rjava ali rdeča. V teh zadnjih imajo najboljše pogoje za uspešno rast.**

“Tone Seliškar je prostaški” je nekoč rekel njegov znani drug Jože Vidmar. Pisma, ki jih Tone piše v ameriške “napredne” časopise, to trditve enega najvidnejših slovenskih Titovih podpornikov doma lepo potrjujejo. Ni pa Tone samo prostaški, je tudi hudo nesramen, prava cvetka iz Titovega vrta. Le pogledjmo!

Mož, ki so ga postavili za predsednika Izseljeniške matice, organizacije, ki naj bi “pospeševala kulturne stike med domovino in izseljenci,” ki ni v vseh letih, od kar pisari v izseljeniško časopisje, napisal niti ene lepe besede o izseljencih — nekomunistih, ampak jih je ves čas zmerjal in psoval, metal na nje vsakršno blato, jih napadal kot zločince in razbojnike, se sedaj jezi, ko smo mi napisali, da je verjetno, da so člani okteta komunisti. To je vendar za ljudi, ki žive v Titovini — vsaj v očeh oblasti — le pohvala, čast, ki jo vsak ne more doseči... In ta pohvala je v Seliškarjevih očeh sedaj postala zločin. Morda pa je “tovariš” Seliškar prislunil narodu, ki res smatra vse one, ki so v partiji za krive vsega gorja, ki ga je zadel in jih zmerja s “komunisti.” V očeh slovenskega naroda doma so Tito in vsi njegovi zločinci. Če se tam na nekoga pokaže kot na komunistu, je to gotovo hujše, kot če bi ga imenoval “ovaduh.” Rojaki doma pa Ameriške Domovine ne bero, ker jo titovske oblasti tja ne pušča, kljub vsej svobodi, ki tam vlada. Od te strani torej pevci ne bodo mogli utrpeli nobene škode. Pa še eno bi zapisali. Če tisti pevci niso komunisti, kar bi končno tudi utegnili biti, se zaradi naše pripombe gotovo niso jezili, če jo niso bili celo veseli.

“Politična borba ima do neke meje značaj politične srčnosti, kadar pa strasti zavro preko meje, postaja borba zločin...”, tej Seliškarjevi trditvi pa zelo radi pritegnemo in jo podpišemo z obema rokama. Želeli bi le, da bi si jo on dobro zapomnil in o njej večkrat razmišljal. Kaj mislite, kaj bi Seliškar pri takem razmišljanju odkril? Da je eden velikih zločincev, kajti tudi on spada k skupini, ki je pustila, da so strasti zavrele preko meje in začela množično pobijanje svojih rojakov v l. 1941, pa ga nato kljub sovražnji zasedbi domovine nadaljevala ves čas vojne in še dolgo po njej, prav do današnjega časa. Kje izven Sovjetije in njenih satelitov sedi več nasprotnikov vlade v ječi kot v “svobodni” Titovini?

NOVINE

ZA SLOVENCE “SLOVENSKE KRAJINE” V AMERIKI

Iz Štrigove v Avstrijo

Oča Nemec so drugo zajtro (17. mar.) srečali v Stroči vesi znana iz Štrigove. “Nemec, ne hodi domov. V vaši hiši so miličniki. Na pragi stoji straža.” Oča so skrma odišli na Moto. Tam so našli ženo, sina in Iloško. Čisto po načrtu so odrinili dele proti Verzeji i Dekležovji.

Anica i Katica i prijateljica so pa bile nesrečne. Sršova je povedala, da idejo na Kobilije i kda so prišle v Kobiliji do dogučane hiže, so bile vse aretirane. Oznaz iz Dolnje Lendave je že čakala tam s tovornim avtom. Nametali so je na avto i prek Dobrovnika i Dolnje Lendave dpelali v Štrigovo.

Ostala Nemčova družina je bila bole srečna. Od Dokležovja so šli na Krog. Tam so prenočevali na nekšoj parmi. Pa so se vdrle prosnice i so nadaljevali pot. To je bilo za nje sreča. Ovači bi jih tam zgrabili. Na samotnom so prišli do Kučnice (potok med Prekmurjem i Avstrijo). Sneg se je tajao i Kučnica je bila globoka. Oči Nemci je voda segala do gu-ta. Vsi so bili premočeni zvum Iloške, štero je brat Tone na ramaj prek odneso. Bili so mokri, eli bili so rešeni... Bilo je to ob 4 zajtra na Marij svetek 25. mar.

Katica i Anica sta pa imeli bole žalostno pot. Zaslišavanje, štero se je začelo že v Dobrovniki, se je v Štrigovi brez kunca nadaljevalo. Tam so se srečale s Sršovov ženov. “Znate, vse sam povedala, vse sam ovadila,” je stokala. “Preveč so me mučili.” Na den sv. Jožefa (19. marca) so jo bujli. Katica i Anica sta pri zasliševanju zdaj najljepši zgucala na Sršove. Tem so itak nikaj ne več mogli, ar sta oba bila mrtva. V zapor sta zvedele, kak vse prek aretirajo ljudi po Medimurji i po sosednom Štajerskom. Ljudje so pravili, ka je bilo huje kak te, kda je bila bojna med Nemci i Rusi.

Po zasliševanju v Štrigovi sta obe bile prepelani v Varaždin. Katica je prišla pred vojno sodišče, Anica pa pred civilno, ar je bila Anica ešče mladoletna. Vojno sodišče je 10. majnika obsodilo Katico na dve leti, Anica je pa dobila 10. let. Anica pripoveduje, ka je v ječi dobila v roke ljubljanski komunistični dnevnik i tam je čela, ka je njihov nekdašnji prijateo minister Snaj obsojeni na 7 let. “Te sam zato itak več vredna kak minister Snaj, ar so meni prisodili 10 let.”

Nemčova družina v Avstriji je dugo ne znala, ka se je zgodilo z Anico i Katico. Katica i Anica sta pa ne znale, kde so drugi njihovi. Oča Nemec so z okrnjenov družinoc šli skoz taborišče v Strass i se jim je posrečilo dobiti mesto za vse v sestrskom samostani (školi) v Graci. Tam so Anton Nemec postali nekaj školski sluga. Vse bi bilo v redi, če bi bile z njimi hčerke. Tevi sta pa bile obej poslani v vozo na Hrvatskom. Kesneje so bile deljene na delo pri gradnji avtoceste Beograd-Zagreb. Tam so se srečale tudi z drugimi slovenskimi tpiinkami kak na priliko s Kristančevimi z Gorenjskoga na Kranjskom. Dve leti je duga doba. Desetkrat dugša je v vozi. Pa sta denok minoli i Katica je bila spuščena domov. Za njov pa tudi Anica. Pomiloščena je

Ko je srbski poslanec dr. M. Moskoljevic 23. marca letos v beograjskem parlamentu predlagal pomilostitev političnih obsojencev v “dokaz pomirljivosti in sprave,” ga je Kardelj nadrl, da za to ni čas.

No, in pride takle Tone Seliškar in bi rad učil Slovence v svobodnem svetu pomirljivosti in zmernosti v svetovno-nazorni in politični borbi. **To je gotovo višek hinavščine in nesramnosti, hinavščine in nesramnosti, ki jo je zmožen le komunist.**

bila. Opet nazaj k Sv. Oremuši v Štrigovo...

(Drugo dele)

Nedeljski koncert “Korolana”

Cleveland, O. — Poleg mešanega in moškega zbora bo nastopil samostojno tudi ženski zbor. Ubrani dekliški glasovi vas bodo popeljali v domačo vas, katere se vsak ljubeče spominja. Z mogočne vaše lipe se oglašajo drobne ptičke in znova kličejo v spomni:

“da zemlja slovenska je naša in naše so lipice tri.”

To je prva pesem “Tam gori za našo vasjo.” Sledila ji bo prešerna dekliška “Jaz pa vrtec bom kopala”; zaključila pa bo ta del sporeda nežno lepa in priljubljena pesem “Srce je žalostno.”

Po odmoru bo moški zbor zapel dve fantovski: “Sem bil na vas” in “Izidor ovčice pasel.” Prelepo narodna “Meglica” boste slišali v Bajukovi prinedbi, pel jo bo mešani zbor in tenor solo. Pesem pomladi in mladosti “Ljubez in pomlad” bo zapel moški zbor, tenor solo g. Franček Gorenšek. Tri pesmi pa vas bodo povedle v kraljestvo naših planin, kjer mogočni Triglav bdi nad usodo naše domovine. To so pesmi: “Triglav moj dom,” “v Gorenjsko oziram se skalnato stran” in “Nazaj v planinski raj,” pesem nevzdržnega hrepenenja po sončnih vrhovih, kjer smo uživali srečno mladost:

“O srečnih dni spomin, me vleče na planine, po njih srce mi gine, saj jaz planin sem sin.”

Vsi ljubitelji slovenske pesniške iskreno vabljeni na nedeljski koncert, ki bo ob 3:30 pol. v SND na St. Clair Ave. S. Š.

Letni “Variety Show” društva Sv. Imena

Cleveland, O. — Mladeniči Društva Sv. Imena se prav pridno pripravljajo za svoj letni “Variety Show,” ki ga bodo imeli v nedeljo 12. aprila in 19. aprila v šolski dvorani sv. Vida, oba-krat ob 8. uri zvečer.

Ves čisti dobiček pojde v sklad za cerkveno okno Don Bosca, kar je znak velike ljubezni mladine do hiše božje. Pridite v velikem številu in odzovite se vabilu idealne mladine. Vstopnice stanje samo 75 centov in jih dobite lahko pri vseh članih Društva Sv. Imena. Njih nihče ne izostane, ker bo to gotovo prav prijeten večer za vse. Ne bo manjkalo ne zabave ne smeha.

Mar se ni prijetno zabavati med duhovščino in farani sta podlaga vseh lepih uspehov. Pomisli smo na svojega dušnega pastirja Rev. L. Baznika in na njegova pomočnika Rev. Barago in Rev. Tomca, ki tako vestno opravljajo svoje duševno in telesno delo Da bi le videli Rev. V. Tomca, kako se trudi za uspeh te prireditve. On dobro ve, kako veseli bodo mladi, če jim bo stvar lepo uspela in bo njihov trud nagrajen. Fantje se trudi jo in vadijo že od jeseni. Kako

Kaj hudega stori, mu tudi ti tega ne stori. Kako vse drugače bi bilo, ko bi se ljudje držali božjih zapovedi. Vsaka kletva in grda beseda, ki jo nad kom izrečemo, se končno obrne na nas same. Tega ne pozabimo nikdar! Kletve in zmerjanje uničujejo v nas ljubezen, kot uničuje rja železo. Janez Mihelič.

SLOVENSKA MLADINA POJE

Komu se ne vzbude lepi spomini na dom, domačo zemljo in sončne planine, ko daleč od njih zasliši slovensko pesem. Ob slovenski pesmi začuti vsak odmev v svoji duši, njena melodija se preliva od srca do srca, poje v nas vseh. Naša pesem je ona skrivnostna vez, ki nas veže v eno samo veliko družino, v eno veliko isto čutečo občestvo, obenem pa nas veže na zemljo, na kateri je zrastle.

Zahteva po amnestiji v Titovini

Titov parlament je v ponedeljek 23. marca ratificiral pogodbo o prijateljstvu in sodelovanju med Jugoslavijo, Grčijo in Turčijo. V parlamentu je bilo vsaj po pisanju titovskega časopisja slavnostno vzdusje ter je na sejo prišel tudi Kardelj ki je tedaj zastopal odsotnega Tita. Kardelj je na seji govoril ter je povabil Italijo, naj se tudi ona priključi tej pogodbi.

Toda ta seja vendarle ni potekla brez incidenta, kar je nekaj izrednega za komunistični parlament, kjer je že vse vnaprej določeno, kdo in kako mora govoriti. K besedi se je med drugimi govorniki priglasil nepričakovano tudi poslanec dr. Miloš Moškovič. Je to vseučiliški profesor in je pred vojno pripadal srbski zemljoradniški stranki, med vojno se je pa pridružil komunistom kot njihov sopotnik.

V svojem zadržanju napram komunistom je bil vsekakor previdnejši, kakor pa njegov politični tovariš iz zemljoradniške stranke dr. Dragoljub Jovanović, ki se je bil tudi pridružil komunistom, toda, ko je uvidel, v kako slabo družbo je zašel, je z vso svojo vehemenco udaril po komunistih tudi v parlamentu. Komunisti so z njim kot s številnimi drugimi napravili kratek proces: kot izdajalca in narodnega škodljivca so ga vrgli v zapor in obsodili na večletno ječo, ki je še sedaj ni preстал.

Dr. Moškovič je pa čakal ugodnejših razmer ko je sedaj titova komunistična diktatura že močno odvisna od pomoči in dobre volje zahodnih zaveznikov in ne more več tako javno kot prej spravljati s sveta “reakcionarjev.” Zato je dr. Moškovič na omenjeni seji parlamenta nepričakovano vстал in predložil parlamentu zakonski osnutek, s katerim je zahteval razširitev vladnega osnutka o amnestiji za tiste knete, ki so zaprti radi tega, ker niso državi oddali zahtevanih količin žita in drugih pridelkov, na vse politične priporočnike in obsojence. Zahteval je tudi naj država političnim obsojencem istočasno z osvoboditvijo vrne tudi vse njihovo zaplenjeno premoženje.

Svojo zahtevo po amnestiji za politične obsojence je dr. Moškovič utemeljeval z dejstvom:

Kaj hudega stori, mu tudi ti tega ne stori. Kako vse drugače bi bilo, ko bi se ljudje držali božjih zapovedi. Vsaka kletva in grda beseda, ki jo nad kom izrečemo, se končno obrne na nas same. Tega ne pozabimo nikdar! Kletve in zmerjanje uničujejo v nas ljubezen, kot uničuje rja železo. Janez Mihelič.

da bi vlada s tako amnestijo do-prinesla dokaz za “pomirljivost in spravo.” Pri teh besedah dr. Moškovičevica je med komunističnimi poslanci v parlamentu zavrsalo. Začeli so vpiti na dr. Moškovičevica in ga divje napadati. Močno se je razburil tudi Kardelj ter je ves zaripel v obraz začel vpiti v dvorani, da “sedaj ni čas za take odločitve” ter da amnestija ni “akt sprave in pomirjenja, ampak usmiljenja.”

Zahteva dr. Moškovičevica po amnestiji političnih obsojencev v Jugoslaviji je močno odjeknila v svobodnem svetu in ga znova opozorila, da narod v Jugoslaviji še naprej trpi pod najhujšim nasiljem komunistične diktature in da se stanje v tem pogledu ni prav nič spremenilo.

Vesti iz Slovenije

Potne liste bodo izdajali ljudski odbori

“Slov. Poročevalec” z dne 7. marca prinaša nov pravilnik za izdajanje potnih listov. Po njem bodo v bodoče izdajali potne liste okrajni, oziroma mestni ljudski odbori v mejah svoje krajevne pristojnosti. Notranje ministstvo lahko pooblasti krajevne odbore tudi za izdajo potnih listov tujim državljanom. Če se prošnja za izdajo potnega lista zavrne, je treba dati stranki pismeno odločbo, zoper katero ima ta pravico pritožbe na višje tajništvo za notranje zadeve.

Načrti za avto cesto Ljubljana — Zagreb gotovi

Ljubljanski komunistični časopisi poročajo, da so izdelani načrti za novo avto cesto Ljubljana-Zagreb, ki naj bi bila nekaj podaljšek takozvane ceste “bratstva,” ki veže Beograd z Zagrebom. Cesta bo potekala v glavnem v smeri stare državne ceste. Predvidena bo široka 10 m in bo namenjena izključno za avtomobilski promet. Če pojde vse po sreči, jo bodo začeli graditi letošnje poletje. Načrte za njo so izdelovali vse od konca vojne.

Slovenski arheologi

so odkrili pri St. Petru v Savinjski dolini doslej največje izkopanine iz rimske dobe v Sloveniji.

Gimnazijo Minota na Igu

so komunisti v glavnem ustanovili za svoje partizane, ki so jih po prevzemu oblasti postavili na razne položaje brez potrebne znanja in izobrazbe. 76.7% gojencev ima družine in le 53.6% je med 25 in 30 leti, vsi drugi so pa starejši.

Issued Every
Thursday
for the Yugoslavs
in Wisconsin

Tedenska priloga
za Slovence v
Wisconsinu

OBZOR

THE WISCONSIN YUGOSLAV OBSERVER — AFFILIATED WITH THE "AMERICAN HOME" DAILY

Address
All Communications
to
OBZOR PUBLISHING
COMPANY
Frank R. Staut,
830 So. 5th St.
Milwaukee 4, Wis.
Tel. Mitchell 5-4373
Publisher

LOKALNE VESTI

Teden sporta v Milwaukee

Dnevi med 8. in 14. aprilom bodo v Milwaukee priča velikim sportnim dogodkom. V sredo, 8. aprila, bo na Milwaukee Road postaja slovensi sprejem žogometne (baseball) skupine "Milwaukee Braves" (prejšnji "Boston Braves"), ki se bo za stalno naselila v našem mestu in bo odslej znana pod tem imenom.

RADO STAUT
direktor slovenske radio ure
v Milwaukee, Wis.

Poslušajte

prvo in najstarejšo slovensko
radijsko oddajo na osrednjem
zapadu

**Ameriško-
Slovensko
RADIO URO**
v Milwaukee

oddajano

vsako nedeljo dopoldne od 11.
do 12. ure centralni čas (od 12.
do 1. ure opoldne poletni, odn.
vzhodni čas) preko postaj

WRJN in **WRJN-FM**
(1400 k.c.) (100.7 m.c.)

Program vodita in napovedujeta
v slovenščini in
angleščini
Mr. in Mrs. Rado Staut

**NOW guaranteed
low cost wiring**

for Electric Ranges and
Electric Clothes
Dryers

**It May be less...
It Can't be More**

The Electric Company in z njo povezani trgovci z
električnimi pripomočki, bodo aranžirali za vas po-
seben znižano ceno za instalacijo električnih štedil-
nikov in električnih sušilnikov perila, v hišah za eno
ali dve družini.

Vprašajte kateregakoli trgovca z električnimi pri-
pomočki o tej GARANTIRANO nizki ceni v zvezi z
žično napeljavo.
To je posebna ponudba našim odjemalcem elektrike
samo za kratko dobo.

THE ELECTRIC COMPANY
WISCONSIN ELECTRIC POWER COMPANY
Metropolitan System

ROP-2 53

Za sprejem so v teku velike pri-
prave in mesto samo bo žrtvo-
valo \$5,000 za dekoracijo ulic in
za sprejemni večer v novi mil-
wauški areni. Po sprejemu na
kolodvoru se bo razvila velika
parada, za torek, 14. aprila, pa
se z mrzlično naglostjo vrše zad-
nje priprave za prvo žogometno
igro novega "teama" proti St.
Louis Cardinals na novem mil-
wauškem stadionu, ki ima sede-
žev za 28,000 ljudi in prostora
za 7,500 rezervnih sedežev
(bleacher seats) v slučaju potre-
be. Vstopnice za to žogometno
igro so v predprodaji že zadnja
dva tedna in pričakujejo velike-
ga navala ljudi iz vseh delov drž-
ave in Amerike. — V četrtek,
petek in soboto, 9. 10. in 11. aprila
pa bo v milwauški areni velika
skavtska prireditev "All Boy
Scout Circus," pri kateri bo so-
delovalo nad 10,000 skavtov iz
vse države. Vsak dan bo na spo-
redu dveurni program raznih
skavtskih aktivnosti, ki se bo
pričel ob 8. zvečer v soboto, 11.
aprila, pa še poseben popoldan-
ski program s pričetkom ob 2:30.
Tudi vstopnice za to prireditev
skavti pridno prodajajo. Za lju-
bitelje sporta bosta obe priredi-
tvi gotovo nad vse zanimivi.

**F. C. Crawford novi na-
čelnik, J. D. Wright novi
predsednik Thompson
Products, Inc.**

V želji, da se zadosti rastočim
potrebam družbe in v soglasju
z novimi načrti je prišel na me-
sto načelnika odbora direktor-
jev Thompson Products, Inc.
Frederick C. Crawford, med tem
ko je John David Wright, prej-
šnji podpredsednik in generalni
manager, postal predsednik.

Spremembe so bile sprejete na
seji direktorjev, ki je sledila zbo-
rovanju delničarjev, na katerem
so bili ponovno izvoljeni vsi
prejšnji direktorji. Preureditev
je bila sprejeta na predlog F.
Crawforda.

F. Crawford bo tudi v bodoče
odločal o glavnih smereh in od-
ločitvah podjetja medtem ko bo
D. Wright nosil odgovornost za
redno poslovanje.

Prvič v 52 letih, odkar podjet-
je obstoja, je dobilo tudi formal-
no načelnika odbora direktorjev.
F. Crawford je predsedoval se-
jam vse od 1. 1933, ko je po smrti
Charles E. Thompsona prevzel
vodstvo podjetja.

Mr. Wright je bil tesni sodela-
vec Mr. Crawforda vseh 20. let.

FREDERICK C. CRAWFORD

JOHN DAVID WRIGHT

K družbi je prišel pred 20 leti
kot pomočnik predsednika, po-
stal 1. 1937 tajnik, dve leti kas-
neje pa direktor. Leta 1941 je
prevzel mesto blagajnika, 1. 1943
pa podpredsednika. Bil je pod-
predsednik in generalni manager
TAPCO tovarne v Euclid, O. v
času 2. svetovne vojne in postal
1. 1949 generalni manager vse
družbe. Ves čas se je posebno
zavzemal za zdravje in dobrobit
delavstva. Skrbel je za dobro
hrano v družbenih okrepčevalni-
cah, za primerno razsvetljavo
pri delu, za toploto in zračenje.
Veliko važnost je polagal tudi na
zdravstveno službo v tovarnah
in na vse mogoče varnostne me-
re.

Po izbruhu vojne na Koreji se
je TAPCO silno razširila, še ve-
liko bolj kot v času druge sve-
tovne vojne. Družba je postavi-
la, kupila ali vzela v najem no-
ve tovarne v tej deželi in v Ka-
nadi, ki zavzemajo danes 4,500-
000 kvadratnih čevljev površine
na 193 različnih krajih.

V tem času je podjetje izde-
lovalo največ za potrebe letal-
stva, pa se vendar obdržalo tudi
na področju svoje prvotne delav-
nosti. Postal je vodilno podjet-
je v proizvodnji jet-strojev in
drugih sestavnih delov moderne-
ga letalstva na vsem svetu.

Heavy date tonight?
Add the finishing touch
...a **Corsage**
from

CENTA
slovenska cvetličarna
CVETLICE ZA VSE PRILIKE
STANLEY in JULIE CENTA,
lastnika
1551 Hayden Ave.
Phone: GL 1-6876
Res.: GL 1-1539

Dr. Josip Gruden:

Zgodovina slovenskega naroda NOVI VEK: I. Luteranstvo in cerkvena reforma med Slovenci

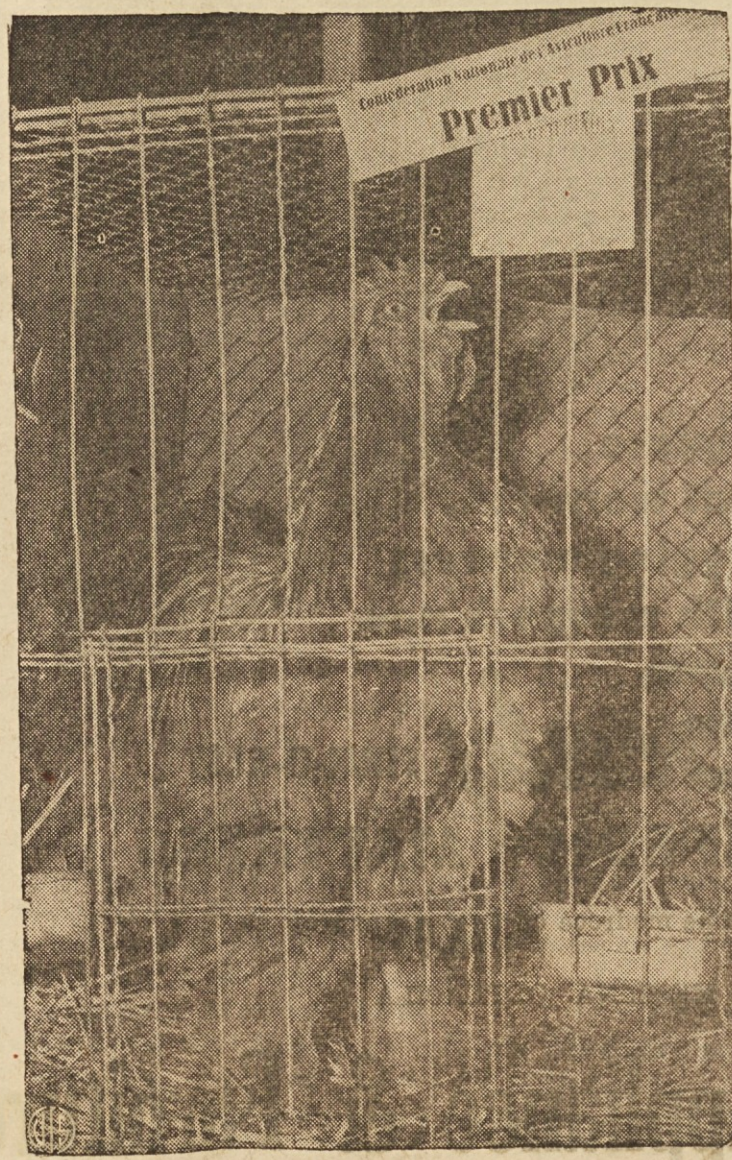
Vse te priprave niso mogle
zadržati Turkov, ki so leta 1523.
zopet neusmiljeno oplenili me-
tliško okolico. Deželni komtur
nemškega viteškega reda piše
približno v istem času: "Nič
drugega ni pričakovati, kakor
da bude Turek iz dežele kranj-
ske in metliške okolice kmalu
odpeljal vse ljudstvo v sužnost.
Rad bi bil že za polovično ceno
prodal vsa tamošnja redovna po-
sestva, toda kupca je težko naj-
ti in deželni upravitelj ne pu-
sti, da bi šel denar iz dežele ka-
kor nekdanj." Ker je bilo po pad-
cu otoka Roda (21. decembra
1522) pričakovati, da se vsa tur-
ška sila zopet vrže proti Ogrski
in južnim avstrijskim deželam,
zato je Ferdinand hitel pri-
pravljati odpor.

Leta 1523. je ukazal, da so
po vseh glavarstvih, gospostvih,
mestih in trgih prestejo vsi za
vojsko, sposobni moške in pokli-
čejo pod zastavo. Razpisal je tu-
di splošni davek, ki so ga mora-
li plačevati vsi ljudje, od pr-
vega plemiča do zadnjega bera-
ča. Graščaki so imeli nalogo,
nabirati denar pri svojih podlo-
žnikih in ga oddajati v glavno
mesto. Poleg tega so bili na-
stavljeni po cerkvah in pridig-
garjem naročeno, v cerkvenih
nagovorih vernike izpodbujati
k darežljivosti za turško vojsko.
Papež Klemen VI. je izdal po-
sebno bulo, v kateri je pozivljaj
vse kristjane na vojsko proti
Turkom in bojevnikom podelil
popolen odpustek.

Spomladaj 1. 1526. se je dvignil
sultan Soliman s 100,000 možmi
in 30 topovi iz Carigrada proti
Ogrski. Kralj Ludovik je bil
brez vojakov in denarja. "So-
vražnik je na meji", je pisal ta-
krat papežev nuncij v Rim, "a
mi nimamo niti enega topa.
Kralj Ludovik ne bi bil mogel
k Pavlu Tomoru poslati niti
svojega sela, ako bi mu ne bil
jaz posodil potrebnih novcev."
Turki so zavzeli najprej Pe-

trovaradin in potem prodirali
proti Oseku. Ogrska plemiška
vojska se je zbirala pri Tolni.
Bilo je vse skupaj nekaj nad
20,000 mož. S temi se je spustil
kralj Ludovik v odločilni boj na
polju pri Mohaču 29. avgusta
1526. Poraz je bil strašen. Se-
dem cerkvenih knezov 500 od-
ličnih plemičev in do 20,000 vo-
jakov je obležalo na bojnem
polju, le redki so ušli. Kralj Lu-
dovik se je nekaj časa hrabro
boril, a ko je njegova vojska
pričela bežati, izkušal si je tu-
di sam rešiti življenje. S svo-
jim konjem je hotel preskočiti
narasli potok Cele, toda ranjena
žival je padla v vodo in poko-
pala tudi kralja v motnih va-
lovih. Čez deset dni je bil sul-
tan Soliman že v Budapešti,
kjer je neusmiljeno plenil in
požgal. Iz Budapešte so napra-
vljale turške čete roparske po-
hode na vse strani. Soliman pa
to pot še ni nameraval osvojit
si Ogrske, ampak je podpiral
izvolitev Ivana Zapolja. Že čez
mesec dni se je vrnil v hitrih
marših proti domu. Uničil je
bil na svojem pohodu v Slavo-
niji in na Ogrskem okoli 200,000
ljudi.

Nikdar ni bila turška nevar-
nost za avstrijske dežele večja,
kakor tedaj, ko se je zdelo, da
se vsa Ogrska klanja polumese-
cu. Zdaj niso več ločile široke
reke in prostrane pokrajine av-
strijskih dežel od turških obej-
nih straž; Turki so jim bili ne-
posredni mejaši in sosedje. Do-
hod v osrčje habsburške monar-
hije jim je bil odprt in celo ce-
sarski Dunaj izpostavljen nava-
lu sovražnikov. Boj z ogrski pre-
stol med Ferdinandom in Iva-
nom Zapoljem je dal sultanu še
več prilike vmešavati se v av-
strijske zadeve. Kaj je bilo na-
ravneje, kakor da je Zapolja,
poražen od Ferdinandovih po-
veljnikov, iskal opore pri sul-
tanu Solimanu? S pomočjo Tur-
kov si je Ivan Zapolja izkušal

TA SE PA ŽE LAHKO POSTAVLJA — Rdeči kočn-
sko-kitajski petelin, ki je dobil prvo nagrado na medna-
rodni razstavi perutnine in drugih domačih živali na Flori-
di, "prepeva svojo slavo."

MOŠKI in ŽENSKÉ

Za čiščenje uradov. Nobene meje v starosti
Dobra plača od ure. Stalno delo.

NOVI AMERIKANCI DOBRODOŠLI

Oglasite se med 10 zj. in 12 opoldne

AETNA WINDOW CLEANING CO.

1430 E. 27 St.

(vogal Superior Ave.)

pridobiti ogrsko krono.

Ferdinand je hotel izprva mir-
nim potom odvrniti pretečo ne-
varnost. Že 16. februarja 1527
je naročil iz Prage ljubljanske-
mu škofu Krištofu Ravbarju,
naj poišče pripravnega moža, da
gre v Belgrad k Belibegu.

Ženske dobijo delo

DEKLETA in ŽENSKÉ

17 let ali več stare
za delo v perilnici
za zavijati in sortirati
Vzamemo začelnice

Stalno delo
MENK BROS. LAUNDRY
643 E. 103 St. (73)

Hišno delo

Lahno hišno delo, nič pra-
nja, 5 in pol dni. Lahko gre do-
mov ali ostane čez noč. Majhen
dom in vesela družinica. Kli-
čite ER 1-1489. (apr.7,9)

Hišno delo

Ženska dobi delo na farmi v
Perry, Ohio. Opravljala bi hiš-
no delo in kuhala. Prednost
ima Hrvatica ali Slovenka v
starosti od 50 do 65 let. Ogle-
site se na naslov: Peter Dra-
gan, Route 1, Turney Rd., Ma-
dison, Ohio. Tel.: Perry 3333.
(71)

Hišno delo

Ženska, ki razume angleško,
dobi splošno hišno delo, \$7 na
dan in transportacija. Za tri
tedne delo vsak dan in potem
trikrat na teden. Na 3270 War-
rington Rd. Kličite SKYline 1-
8869. (72)

MALI OGLASI

Hiša naprodaj

7 sobna eno družinska hiša,
4 spalnice, plinska kurjava,
dvojna okna in mreže, med E.
185 in 200 St., Euclid. Cena
\$14,700. Kličite KE 1-3331.

Zelo dober nakup

V Nottingham okolici je na-
prodaj hiša s 5 sobami, avtomat-
ična plinska kurjava. Zelo lep
lot 119x100. Se lahko vselite
takoj. Samo \$11,500.

Kovac Realty

960 E. 185 St. KE 1-5030
(71)

Soba se odda

Opremljena soba se odda
moškemu. Kličite EN 1-0590.
(71)

Išče sobe

Ženska išče 2 ali 3 neoprem-
ljene sobe. Kličite HE 1-8235.
(71)

Hiša naprodaj

Proda se hiša na Connecticut
Ave. za 2 družini, 4 in 4, plin-
ska kurjava, \$1000 dohodkov
na leto. Cena \$10,500. Za
ogled kličite od 7 do 9 zv. BE-
2-3708. (71)

3-sobno stanovanje iščeta

Mlad par išče 3-sobno stano-
vanje med St. Clair in Super-
ior Ave. Kličite EN 1-5384.
(71)

Soba se odda

Opremljeno stanovanje, 2 so-
bi in kuhinja se odda v najem
dvema moškima. Vprašajte po
5. uri na 1171 E. 58 St., ali pa
kličite EX 1-0184. (70)

Hiša naprodaj

Hiša za 1 družino, 3 spalni-
ce, pritrjena dvojna garaža,
cementni dovoz, 2 akra, hlev,
4 milje od Euclidskih tovarn.
\$23,500. Kličite lastnika po 6.
uri WI 3-2153. (71)

Soba se odda

Soba se odda samskemu mo-
škemu. Je opremljena in ima
poseben vhod. Kličite EN 1-
2647. (apr.7,9)

Moški dobijo delo

Assemblers

NI POTREBNO NOBENE

PREJŠNJE

PREIZKUŠNJE

TUDI IZKUŠENI

Metal Finishers

Gas Welders

Paint Sprayers

Torch Solderers

Trimmers

Morajo biti pripravljeni delati
1. in 2. shift

SPREJEMAMO PROŠNJE

za zgornja dela od moških, katere za-
nima delati v produkciji "station w-
gon in panel truck bodies". Začetni
plača od ure je okrog \$1.75 vstevši
dodatka za življenske potrebe.

DELAJSKE PODPORE

Pokojnina, zavarovalnina, bolniška pod-
pora, plačane počitnice, plačani praz-
niki.

**Oglasite se v našem
Employment uradu
8 zj. do 7 zv. dnevno
izvemši nedelje**

FISHER BODY

(Euclid Plant)

**DIVISION OF
GENERAL MOTORS
CORPORATION**

**20001 Euclid Ave.
Euclid, Ohio**

(71)

Machine Operators

AND

Assemblers

Visoka plača od ure z do-
datkom za življenske potreb-
ščine. Prosimo ogasite se ose-
bno v našem employment ura-
da na Engle Rd., južno od
Brookpark.

FORD

MOTOR CO.

17601 Brookpark Rd.

(70)

DIEMAKERS

Za srednje in velike dies
**TOOLROOM ENGINE
LATHE OPERATORS
MACHINE REPAIRMEN
DIE REPAIRMEN**

Mi bi radi tudi govorili z
MACHINISTS

Visoka plača od ure in čas in pol za
nadurno delo ter dvojna plača ob ne-
deljah. Dobri delovni pogoji in doda-
tek za življenske stroške.
Ta dela pri OBEH NASH TOVAR-
NAH, E. 93 in Woodland ter 1115 W.
152 St., ampak ZGLASITI SE MORA-
TE V ST. 1 employment uradu.

MURRAY OHIO MFG. CO.

1115 E. 152 St.

(72)

MASINISTI

ki imajo izkušnje v vzdrževanju
na Shaper, Lathe, Miller. Plača od
ure.

**STEEL IMPROVEMENT
& FORGE CO**

078 E. 64 St.

(71)

Machine

operatorji

17 do 25 let stari
Plača od ure

W. J. SCHOENBERGER CO.
8810 Harvard Ave.

(71)

IVAN ZOREC:

Domačija ob Temenici

Trlep je revskal in rohnol. Nace mu ni zamočal nobene, a Marička se je umeknila in jokala od keša, da je tačas izdala domačijo, in je jokala od usmiljenja do očeta, ki ga je vide-la v žalosti in ponižanju.

Zaradi očeta se je kesala že pekaterikrat, a še nikoli tako zelo kakor pač zdaj.

Trlep je bil po tem prepiru še bolj poparjen. Nacetove besede so mu sešele v ušesih in mu venomer budile slabo vest. Ves zbehan in potrpe se je naposled omečil in pisal Janezu, naj brž brž pride domov, če hoče, da se reši domačija, ki jo je Marička lehkomišelnostno zavrgla.

Ko je odposlal pismo, mu je nekoliko odleglo. Prav nekje globoko se mu je sicer še skrivala huda skrb, ali ga bo Janez razumel ali nemara ne bo hotel slušati, ker mu ni kam priti. Pa kaj bi to! Ali se ni ponižal in mu pisal? Kdaj ga je gonil od hiše? In če je ni več, kdo je kriv? On sam, ker ji je obrnil hrbet! O, če je v njem vsaj ena sama kaplja trlepovske krvi, mora ob tisti priči vse pustiti in priti na očetov klic!

Ampak minil je teden za tednom, noči so postale tihe, pladne in temne, le klini žerjavov in gosi so kričali in letali na jug; minil je mesec, minila sta dva, iz Amerike nobenega glasu.

Kaj bo to? Kaj bo to?

Zima se je umikala, kosi so že privzdigovali rep in si nekaj žvižgali, popje na drevju se je napenjalo, mladovje se je mužilo in dan se je potegnili in pomlad se je oznanjala povsod, iz Amerike pa ne pisma ne nič.

Kaj bo? Kaj bo?

"O, ne bo pisal, ne bo; kar nenadoma bo prišel in stopil predme," se je tolažil. "Saj ve, da ga kliče uklenjena domačija."

Čakanje mu je bilo velika muka; včasih se mu je zdelo, da bo kar skoprnel, tako je hrepenel po sinu in njegovi pomoči v boju za staro domačijo.

"Kaj bo, kaj bo, če se Janez ne bo prav kmalu vrnil?" ga je zmerom bolj skrbelo.

XVI.

Prihajač, ki se je tako dolgo bal, da go bo Trlep zrinil z domačije, se je globoko oddehnol, ko se je odkrižal nadležnega upnika. Naceta se ni bal. Vesela zavest, da spet lahko v miru živi, ga je priklenila na dom. Delal je in skrbel za vse, kakor mu človek ne bi prisodil po vseh nerodnostih in lehkomišelnostih, ki jih je bil počenjal.

Tudi žena se mu je nekaj unesla. Skrb, ki sta jo z možem imela zaradi dolgov, jo je zmordila, da je sama če mož ni utegnil, gledala poslom na prste.

Kar lepo je postalo na Trlepovini.

"Vidiš, kako voziček teče lepo, ka go ti več ne mažeš?" je Obličan dražil Trlepa, kjer ga je prestregel in mu dopovedoval, kako pridni so na Trlepovini.

Trlepa je vsak napomenek o stari domačiji pekel in mu večal hrepenenje po sinovi vrnitvi. Na Obličana je bil zmerom nekoliko hud in mu tudi zdaj ni bilo do besedovanja z njim.

"O, ko bi se Janez že vrnil!" je vzdihoval in počasi šel svojo pot.

Le na sina se je že zanašal, sam, to je zdaj že vedel, ne bo otel Trlepovine; saj mu je nihče ni privoščil, vsi mu le nagajajo, še lastna hči in zet ga odrivata.

Ali iz Amerike ni bil glas.

Od nemirnosti in nečakanosti je hodil na železniško postajo, češ, zgodilo se bo, da ga bo kar nenadoma ugledal, kako stopa iz železniškega voza in hiti predenj... Kajpak, trdo ga bo prijel, zakaj je tačas skrivaj pobegnil in zakaj zdaj ni pisal, kdaj pride... Ampak za njim bo pridrobila ona, otroci se je bodo držali za krilo in plaho gledali hudega moža, ki jim kara očeta... No, no — zaradi otrok se bo nasmehnil, vsem po vrsti bo segel v roke in rekel:

"Ali ste prišli, prišli? No, le pojdimo, saj se bomo spotoma in doma še kaj pomenili."

Doma — ? Glej, mimo rodnega doma bo moral sina in njegovo voditi pod tujo streho — na Goršlovino... Oh, to

bo za Janeza strašno bridko. Kaj mu ne bi bilo! Saj ga bo spominjalo matere in sestre, zgubljene domačije in vsega, vsega...

In vendar mu je vsaka pot na postajo bila veselo, nestrpno pričakovanje. Pa sina ni bilo in ni bilo. Vselej se je vračal otožen in pobit.

Življenje na postaji je bilo pisano vrvenje domačih in tujih ljudi, pa njega ni moglo prav nič razvedriti. Pomnil je, da je pred leti rad gledal tuji svet, ki je drdral mimo; tudi za kakega domačina, če ga je opazil, je tačas še imel besedo. Zdaj je mrk in siten, vase zagledan in v vlak, ki je neutegoma odhrope dalje.

Za nikogar in za nič se ni menil, ko se je vračal domov, a nekoč ga je nekaj vendar zgrabilo.

Šel je počasi po poljski poti, po dolini se je hahljal vlak, kakor bi mu bilo prav, da je spet ukanil nepočakljivega Trlepa. Za grobljo kamenja na grbasti grivi je slišal tihe glasove. Iztegnil je vrat in videl majhno družino. Mož je sedel na kamnu in si z obema rokama podpiral glavo. Ob njem je ždela žena, molčala in dojila, dva, še majhna otroka pa

sta čebljala in vpraševala očeta, kaj jima bo prinesel iz Amerike.

"Aha, v Ameriko se odpravljaj," je Trlep razumel in se že hotel tiho umekniti, kar ti je mož ob ženi zaihtel na ves glas.

"Oh, kako težko te puščam samo z otroki!" je podhrteval.

"Nič ne skrbi, zdrav bodi. Bog bo vedel za nas!" ga je žena tolažila, naposled pa se še sama razjokala.

Tudi otroka sta začela jokati. Mož je umiril otroka in spet tiho ihtel, da so se mu rame kar tresle.

Zena si je otroka odtrgala s prsi in s prosto roko objela moža.

"France, nikamor ne hodi," je hitela s čisto drugim, skoraj veselim glasom. "Vkup ostani, tudi brez Amerike nas ne bo konec!"

"Ne, ne," se je tudi mož nasmehnil. "Rešiti se moramo uboštva, samo Amerika nam utegne pomagati."

Počasi se je dvignil, objel ženo in otroke in odhitel s kovčgom.

Tudi Trlep je šel dalje in pre-mišljeval:

"Glejte, kako se težko loči od doma; pa je siromak, batar! A

zakaj ti tja uhajajo taki, ki imajo domačijo in vsega zadosti za vse in za nase?"

Popala ga je stara togota.

Ha, vsega je kriv sin, ki je lahko brez slovesa pobegnil, u-žalil dom in očeta in ki se mu še zdaj ne mudi domov, ko mu je oče odpustil, se ponižal in pisal ponj!

Od žalosti in jeze je blodil po polju in hosti in se pravdal z vestjo, ki ni molčala, češ, če je kriv sin, je še bolj kriv oče, ki je v prevzetnosti in togoti določal usodo Trlepovini in sebi.

Zdaj je vnovič spoznaval, kako napek je krtil, ko je zavrgel sina in hčeri dal domačijo. Tako ni v nesrečo spravil samo sebe in uboge zemlje, marveč je domačiji zbrisal staro ime, jo spravil v tuje roke in vsej soseski na zobe.

"Oh, kje sem imel betico?" se je obtoževal. "Zavrgel sem sina, zdaj pa ga hodim čakati, ko se ne vem, ali bo prišel. In če bo prišel, kako bo, ko ga ne bom mogel peljati na rodni dom?"

V zamišljenosti je poniglavo postajal in se grizel.

Ampak vse bo še kako, samo Janez naj se skoraj vrne! O, če bi Trlepovina bila s sto vezmi priklenjena v peklju samem:—

rod Trlepov jo mora spet dobiti nazaj!

Gledal je po dolini, po Trlepovini, povsod, žalost mu je bila zmerom večja, hrepenenje po sinu silneje in silneje.

"O Bog, saj spoznavam, da sem grešil,— ali zdaj mi še odpusti!" je vzdihoval, ko se je bližal domu in so mu oči obstajale na Trlepovi hiši, gospodujoči sredi vasi in gledajoči po dolini ob Temenici.

(Dalje prihodnjič)

Oglašajte v "Amer. Domovini"

Re-Nu Auto Body Co.

Popravimo vaš avto in prebarvamo, da bo kot nov.

Popravljamo body in fenderje. Welding.

JOHN J. POZNIK in SIN

Glennville 1-3830

982 East 152nd Street

MAX'S AUTO BODY SHOP

MAX ZELODEC, lastnik

1109 E. 61 St.

Tel.: UTah 1-3040

Se priporoča za popravila in barvanje vašega avtomobila. Delo točno in dobro.

Veliki prihranki na vol-nem blagu za pošiljati preko morja

Ako mislite potovati v Evropo to poletje, S. Lieberman Woolen Co. je še posebno pripravljena za vaše potrebe v volnenem blagu za moške in ženske. Izplačalo se vam bo, ako pridete in si ogledate veliko izbiro volne za moške in ženske obleke, lep bombaž in rayon za ženske obleke. Prodamo na jarde kolikor hočete in podlogo, ki spada zraven ter drugo za kompletno obleko.

S. LIEBERMAN WOOLEN CO.

1446 West 3rd St.

CH 1-6067

Odprto dnevno od 9 do 5:30
Ob nedeljah od 9:30 do 12:30

Slovenske Plošče

SUBELJ - BANOVEC - JADRAN

in druge v zalogi pri NOVAK'S FURNITURE

5505 St. Clair Avenue
Cleveland 3, Ohio

VAS MUČI REVMAZEM?

Mi imamo nekaj posebnega oroti revmatizmu. Vprašajte nas.

MANDEL DRUG

slovenska lekarna

15702 Waterloo Rd.

KE 1-0034

AVOID MORNING backache!*

***SO OFTEN CAUSED BY "Slumber Slouch"**

Guaranteed by Good Housekeeping

ADVERTISED BY AMERICAN MEDICAL ASSOCIATION PUBLICATION

\$79⁵⁰

SLUMBER SLOUCH BEGINS HERE!
... on a too-soft sagging mattress! Dangerous muscle strain, Morning Backache can result!

MORNING BACKACHE ENDS HERE!
... on a Sealy Firm-O-Rest Posturepedic Mattress with spine-on-a-line support!

Replace that worn-out, sagging mattress with a superb new

Sealy FIRM-O-REST POSTUREPEDIC MATTRESS

Pri nas dobite fine modroce od \$16.95 naprej

LAHKA MESEČNA ODPLAČILA

NORWOOD Appliance & Furniture

ODPRTO ZVEČER

6202 ST. CLAIR AVE.

JOHN SUŠNIK

ENdicott 1-3634

PRI NAS DAJEMO IN ZAMENJAMO EAGLE ZNAMKE!

THE MAY CO.'S BASEMENT

PLAY BALL!...

Deška "Jr.-Champ" 6-delna

Baseball oblačila

- Čepica
- Srajca
- Hlače
- Nogavice
- Pas
- Napis

2.98

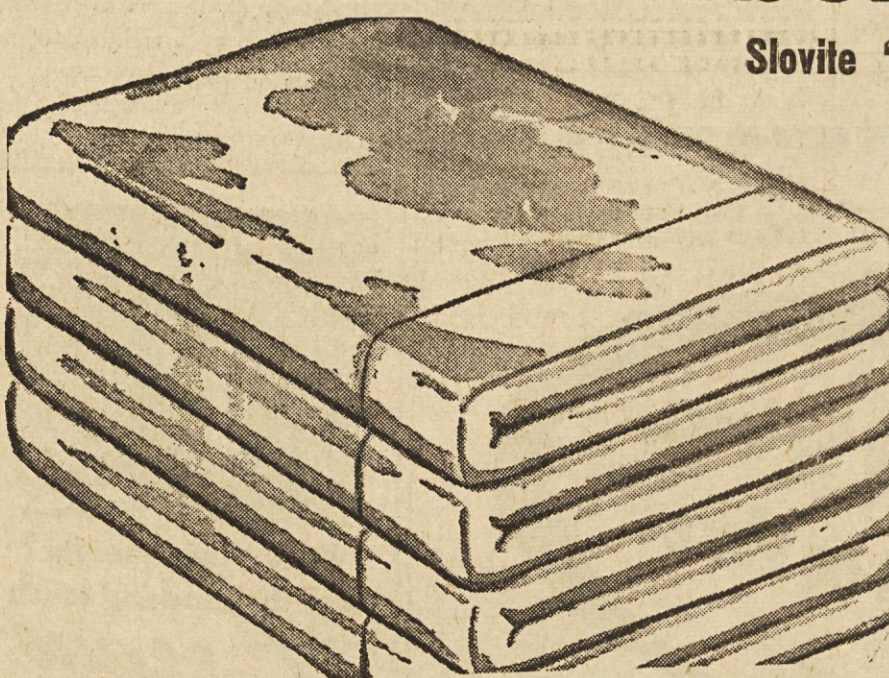
Prav to o čem vaši mladi igralci sanjajo! Sivo cotton suede blago... Oblačilo je 6-delno, vključno s črkami, katere se lahko natisnejo za vsak "team" ali Cleveland Indians!

Sprejemamo pisma in telefonska naročila v soboto do 5:30 in v ponedeljek 9. zj. - 9. zj. Kličite CH 1-3000
The May Co.'s Basement — Oddelek za deška oblačila

CANNON RJUHE

Slovite "Cadet" Brand

2.48

72x108" in 81x99"

Fine kakovostne muslin rjuhe, ki se krasno perejo! Dolga raba je zagotovljena pri tej mehki, nežni kakovosti!

81x108 2.68

90x108 2.98

42x36 prevleke 54c

"CANNON" PRILEGAJOČE SE RJUHE

Novostne, praktične rjuhe, katerih ni treba likati. V polni meri. Prilegajo se vaši žimnici brez vsake gube.

Enojna mera 2.48

The May Co.'s Basement — Oddelek za posteljnino

2.98